

رادیو پژواک :

(یک سال پس از انتخاب، برنامه‌یست که از سوی رادیو سوئد از تاریخ 14 تا 19 سپتامبر تدارک دیده شده است. این برنامه شامل تحلیل، مناظره، بحث و تبادل نظر و ملاقات با شنونده‌گان و افرادیست که در مورد سالی که با دولت (Fredrik Reinfeldt) نظری دارند. ما در بخش بین الملل رادیو سوئد علاقمند به شنیدن نظرات شما برای بهره گرفتن از این نظرات در برنامه‌ای هستیم در باره آموزش زبان مادری در سوئد. به این منظور علاقمند به سه پرسش مشخص، پاسخ دهید.

* آیا کودکان شما به آموزش زبان مادری در مدارس نیاز دارند؟

* نظرتان در مورد آموزش زبان مادری در حال حاضر چیست ؟

* (Nyamko Sabuni) وزیر همپیوستگی سوئد در نظر دارد زبان مادری را بعنوان ماده درسی از برنامه آموزش مدارس حذف و کمکهای انفرادی تقویتی بزبان مادری دانش آموزان را جایگزین آن سازد. نظرتان در این مورد چیست؟

پاسخ به سؤال اول- آموزش زبان مادری برای هر فرد در هر سنی و مکانی ضروری میباشد!

در رابطه با سؤال سوم، یعنی تصمیم وزیر همپیوستگی سوئد، من فکر میکنم ایشان کار اشتباهی را انجام میدهند. اگر زبان مادری حذف گردد و دانش آموز ندانند به زبان مادری خویش بخواند و بنویسد، چگونه میتوانند از راهنمایی در درسهای دیگر بزبان مادری استفاده نمایند. برای روشن شدن دیدگاه ایشان به جهان نویسنده‌گان کرد میرویم. در این جهان نویسندگانی زیادی وجود دارند که به زبانهای انگلیزی، آلمانی، سوئدی، روسی، عربی، ترکی، فارسی... کاملاً تسلط دارند، این نویسنده‌ها هرگاه بخواهند یک کتاب خویش را به زبانی کردی ترجمه نمایند، خود را در میدان تنگ زبانی یافته و با مشکلات زبانی روبرو میشوند، علت این مسئله اینست که بزبانی مادری خویش مراحل دبستانی، دبیرستانی و دانشگاهی را طی نموده‌اند.

اما در رابطه با سؤال دوم : این سؤال، جوابی طولانی لازم دارد، این جواب نه در یک نوشته، بلکه کتابی را به خود اختصاص میدهد، ولی در اینجا بطور کوتاه به آن میپردازم

اولاً در این مسئله، باید مسئله مهاجران که در روند زندگی مهاجرت زبانشان تغییر مینماید با ملتهای ساکن در منطقه خویش که بطور اجبار زبان آنها را تغییر میدهند، جدا از هم بررسی نمود. برای نمونه: ایران و ملتها ترک، ترکمن، عرب، بلوچ، گیلک و کرد که زبان آنها از طرف دولت ایران توقیف و زبان فارسی را بطور اجبار و تحمیلی به آنها در همه سطوح درسی یاد میدهند، تا زبان مادری خویش را فراموش نمایند.

زبان مادری و زبان پیوندی

زبان چیست، زبان وسیله حرف زدن و ارتباط گیری هر فرد با جامعه میباشد! انسان با یادگیری هر زبانی میتواند آن کار انجام دهد.

زبان مادری با زبان حرف زدن و ارتباطی تفاوت فاحشی دارد. زبان مادری زبان عاطفه، زبان محبت، زبان درد و رنج، زبان عشق و آرزو، زبان به ثمر نشستن درخت تفکر انسان در قالب شعر، نثر، په‌خشان، زبان فرمولبندی لازمه زندگی در تمام رشته‌های علمی است! **زبان مادری زبان پرورده و شخصیت سازی انسانی انسان می‌باشد!**

هر فردی که زبان مادریش عوض گردد، شخصیت واقعی او نیز عوض می‌شود! در نتیجه آن فرد دگر خود آن فرد نیست، بلکه فرد دیگری است ولی در قالب خویش، این فرد با خود خود بیگانه می‌گردد و به فردی بیگانه‌پرستی تبدیل می‌شود! این فرد نمیتواند بمانند خود خود به جامعه بنگردد، و در رابطه با رویدادها فعال باشد و بموقع عکس العمل نشان دهد! اگر هم به مسائل برخورد نماید با دوربینی که در چشم او جا سازی گردیده به پیرامون مینگرد. فردی که زبان مادریش را از دست بدهد اعتماد به نفس ندارد، در نتیجه نسبت به فرهنگ، ادبیات، کولتور، حتی نسبت به وطن خویش با دید خواری و پستی مینگردد و آنها کمتر از فرهنگ، ادبیات، کولتور و وطن دیگران میدانند. پس دوباره باید اینرا بیان دارم که زبان مادری در هر سن و سال و جاه و مکانی برای هر انسانی لازم و ضروری می‌باشد!

لازم به یادآور است نباید اینرا فراموش نمود، یادگیری زبانها دیگر برای هر فرد سودبخش می‌باشد، سود آن، در درجه اول کارهای روزمره آسانتر انجام می‌گردد، در درجه دوم **دوستانی تازه‌ای را با فرهنگ و آداب متفاوت پیدا میکند و از آنها می‌آموزد.**

در اینجا این فرصت رادیو سوید و خود رادیو پژواک برای شنونده‌گان را غنیمت شمرده و به جمله‌ای که در رادیو پژواک، رادیو رسمی فارسی دولت سوئد از جانب مجریان این رادیو بکار می‌رود اشاره مینمایم. ایشان در جریان مصاحبه‌های جمله زبان ایرانی را بکار می‌برند. این جمله به لحاظ زبانی درست نیست!

آیا زبانی بنام زبان ایرانی وجود دارد؟

اگر وجود دارد مجریان گرامی رادیو پژواک سطر زیر را
* نظرتان در مورد آموزش زبان مادری در حال حاضر چیست ؟
بدان زبان ترجمه نمایند.

بکار بردن زبان ایرانی به لحاظ حقوق انسان انسانی و درست نیست! زمانیکه مجریان رادیو پژواک که به فارسی صحبت میکنند و در میان صحبت جمله زبان ایرانی را بکار می‌برند، این بدان معنی است این زبان که دارد در رادیو پژواک مورد استفاده قرار می‌گیرد، زبان مردمانی می‌باشد که در ایران زندگی میکنند.

جمله زبان ایران به لحاظ سیاسی غیره دمکراتیک و ضد آزادی می‌باشد! در ایران زبان ملت‌های غیره فارس توقیف می‌باشد، در چنین شرایطی استفاده کردن از جمله زبان ایرانی از جانب کسانی که به فارسی حرف می‌زنند، در هر مکانی که باشد در جهت سیاست دولت ایران با سیستم دیکتاتوری پادشاهی قبلی و جمهوری امروز یاری مینماید!
امیدوارم هم کارمندان گرامی رادیو پژواک و هم دوستان فارس از بکار بردن چنین جمله‌ای خودداری فرمایند.

مادر مهربانم دگر چنین کاری مکن
بیشتر از این به من ستم مکن
تا با زبان دل برایت بنویسم
سر تا پای شما را با عشق ببوسم

مادر

فرزند عزیزم، مایه حیاتم
ثمر درد و رنج ایام شبانم
مسئله مهمی را مطرح مینمایم
آموزش زبان مادری را میخواهی
زبان مادری را برای نوشتن آرزو داری
تا با آن احساسات درون را بیان داری
بگویی منم انسانم، انسانی مثل همه
عشق و آرزو دارم بمانند همه

نه، نه چنین نیست،
چنین چیزی نزد ما نیست
ما ملتی هستیم بیگانه پرست
عاشق بردگی هستیم و زبردست

بچه :

مادر مهربانم، مادر گرامیم
چنین زیستن را من دگر نتوانم
ثمر زندگی در خود زندگیست
دست یافتن به آن اصل زندگیست.

ئامان دایه گیان ئیتر وا مهکه
لهمه زیتر غه درم لی مهکه!
با به زمانی دل من بۆت بنووسم
سه رتپای بالات به دل رامۆسم

دایک:

رۆلهی خۆشه ویست ئارامی گیانم
به ره می رهنجی رۆژ و شه وانم
هیناوته پێشی باسیکی گران
نووسینت ئه وی به زمانی دووان
زمانی دایکت ئه وی بۆ نووسین
تا به یان بکهی خۆشه ویستی ژین
بلێی مرۆفم منیش وهکو تۆ
خاوه نی ههستم، ههستی سه ره بخۆ

نا، نا، وا نییه
له ناوی ئیمه ی کورد ههستی وا نییه
ئیمه گه لیکن بیگانه په ره ست
شه یادی کۆیله یی و ژیا نی ژیرده ست

منال:

دایکی خۆشه ویست ئاواتی ژیانم
ژیان به و جۆره ئه من ناتوانم
ده سکه وتی ژیان وا له نیو ژیان
ده بی تیکۆشین بگه ین به کاروان).

***

چند سطر **کردی** بالا در رابطه با آموزش زبان مادری را در سال 1998 نوشتم، در همان سال در شماره 108 مجله {بهربانگ، اروگان فیدراسیون کۆمه له کوردستانیه کان له سوید (Kurdiska Riksförbundet)} و در سال 2006 در هفته نامه {ناسۆی رۆژه لآت- اروگان رسمی سازمان انقلابی زحمتکشان کردستان ایران - کومه له} همراه نوشته ای زیر عنوان (درۆیکی هووه یدای ئه میره عباس هووه یدا: زمانی فارسی، زمانی دایکی خه لکی ئیرانه - یک دروغ هویداء امیر عباس هوید: زبان فارسی، زبان مادری مردم ایران است) چاپ گردیده.

حتماً "دوستان گرامی میدانند که ترجمه آن چند سطر به مناسبت روز مادر خیلی پائین میباشد. امیدوارم دوستان این را فراموش ننمایند که کار **زبان اجباری** نمیتواند، بهتر از آن باشد! این نوشته برای رادیو پژواک و برای چند سایت اینترنتی روانه گردیده است.

تلفن 79 39 447 - 08

سەعی سەقەزی قاپشی 14 - 09 - 2007